

Art. 7. 1. W celu wykonania swych zadań Milicja Obywatelska ma prawo:

- 1) zatrzymywania — w trybie i przypadkach określonych w przepisach postępowania karnego — osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa, z tym że zatrzymanego należy wypuścić na wolność, jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania nie doręczono mu odpisu postanowienia o aresztowaniu,
- 2) zatrzymywania osób naruszających porządek publiczny, z tym że zatrzymanego należy niezwłocznie wypuścić na wolność, gdy ustanie podstawa zatrzymania,
- 3) legitymowania — w uzasadnionych przypadkach — osób w celu stwierdzenia ich tożsamości,
- 4) przeprowadzenia w trybie i przypadkach określonych w przepisach postępowania karnego rewizji osobistej i domowej,
- 5) przeprowadzenia kontroli przestrzegania przepisów meldunkowych oraz obowiązku posiadania dowodu osobistego w miejscowościach, w których obowiązek taki został wprowadzony,
- 6) żądania przy wykonywaniu czynności i zadań służbowych niezbędnej pomocy od dozorców i administratorów domów, stróżów oraz członków Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej w zakresie ich obowiązków, a także zwracania się w nagłych wypadkach do każdego obywatela o udzielenie doraźnej pomocy,
- 7) udzielania pouczeń i nakładania mandatów karnych w trybie i przypadkach przewidzianych przez prawo,
- 8) korzystania w razie konieczności z pojazdów konnych i mechanicznych nie należących do organów Milicji Obywatelskiej na zasadach i w granicach ustalonych przez obowiązujące przepisy prawa.

2. Tryb wykonywania przez Milicję Obywatelską uprawnień wymienionych w ust. 1 w stosunku do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej określają Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Obrony Narodowej.

Art. 8. 1. Milicja Obywatelska ma prawo użycia broni jako środka ostatecznego, dopuszczalnego tylko wówczas, gdy inne środki przymusu nie są wystarczające i jedynie w określonych przypadkach w celu uniemożliwienia popełnienia niebezpiecznego przestępstwa albo w celu obezwładnienia niebezpiecznego przestępcy lub udaremnienia jego ucieczki.

2. Użycie broni nie może mieć na celu pozbawienia życia i powinno następować w sposób wyrządzający możliwie naj-

mniejszą szkodę osobie, przeciwko której broni użyto, a zarazem bez narażenia życia lub zdrowia innych osób.

3. Minister Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia przypadki, w których dopuszczalne jest użycie broni przez Milicję Obywatelską oraz tryb postępowania przy użyciu broni.

Art. 9. 1. Wszystkie organy państwowe udzielają w zakresie swego działania Milicji Obywatelskiej pomocy niezbędnej dla wykonania jej zadań oraz mają prawo żądania od Milicji Obywatelskiej okazywania im pomocy w zakresie prawem przewidzianym.

2. Milicja Obywatelska wykonując swe zadania współdziała z organami państwowymi właściwymi w danej dziedzinie, a w szczególności z organami bezpieczeństwa publicznego w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz z Państwową Inspekcją Handlową, z Komendami Straży Pożarnych i Państwową Inspekcją Sanitarną — w sprawach objętych ich zakresem działania.

Art. 10. 1. W całej swej działalności dotyczącej ochrony ładu i porządku publicznego oraz w zakresie skarg i zażaleń na działalność funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej organy Milicji Obywatelskiej podlegają nadzorowi i kontroli prezydów właściwych rad narodowych.

2. Prezydium rad narodowych właściwe do wykonywania nadzoru i kontroli oraz szczegółowy zakres ich uprawnień i tryb postępowania w tej dziedzinie określają osobne przepisy.

Art. 11. 1. W dekrete z dnia 20 lipca 1954 r. o Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 34, poz. 143) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł dekretu otrzymuje brzmienie:

„Dekret z dnia 20 lipca 1954 r. o służbie w Milicji Obywatelskiej”;

- 2) skreśla się wstęp oraz art. 1, 2, 3 i 4, z tym że dotychczasowy art. 5 oznacza się jako art. 1 i zmienia się odpowiednio numerację następnych artykułów.

2. Upoważnia się Prezesa Rady Ministrów do ogłoszenia w drodze obwieszczenia jednolitego tekstu dekretu z dnia 20 lipca 1954 r. o Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 34, poz. 143) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów i ustępów.

Art. 12. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: M. Rybicki

312

DEKRET

z dnia 21 grudnia 1955 r.

o zmianie dekretu z dnia 4 marca 1953 r. o uzupełnieniu przepisów karnych w sprawach o niewykonanie dostaw obowiązkowych.

Art. 1. Art. 1 ust. 3 dekretu z dnia 4 marca 1953 r. o uzupełnieniu przepisów karnych w sprawach o niewykonanie dostaw obowiązkowych (Dz. U. z 1953 r. Nr 14, poz. 55 i z 1955 r. Nr 39, poz. 241) otrzymuje brzmienie:

3. Kolegium przy prezydium powiatowej rady narodowej może zaniechać ustalenia w orzeczeniu zastępczej kary aresztu w przypadkach, gdy:

- a) w gospodarstwie nie ma poza obwinionym członka rodziny zdolnego do pracy;

- b) obwiniony ma powyżej 65 lat, jest kaleką, inwalidą lub dotknięty jest przewlekłą chorobą,
- c) obwiniona jest wdową obciążoną dziećmi w wieku poniżej 14 lat, jeżeli opieka matki nad nimi jest konieczna,
- d) użytkownik gospodarstwa rolnego pozostaje w stosunku pracy w uspołecznionym zakładzie pracy".

Art. 2. Upoważnia się Prezesa Rady Ministrów do ogłoszenia w drodze obwieszczenia jednolitego tekstu dekretu z dnia 4 marca 1953 r. o uzupełnieniu przepisów karnych w sprawach o niewykonanie dostaw obowiązkowych (Dz. U. z 1953 r. Nr 14, poz. 55 i z 1955 r. Nr 39, poz. 241) z uwzględnieniem zmian wynikających z niniejszego dekretu oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów i ustępów.

Art. 3. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: M. Rybicki

313

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 21 grudnia 1955 r.

w sprawie określenia przypadków, w których dopuszczalne jest użycie broni przez Milicję Obywatelską oraz trybu postępowania przy użyciu broni.

Na podstawie art. 8 ust. 3 dekretu z dnia 21 grudnia 1955 r. o organizacji i zakresie działania Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 311) zarządza się, co następuje:

§ 1. Funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej obowiązani są do ścisłego przestrzegania zasad użycia broni, określonych w art. 8 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 21 grudnia 1955 r. o organizacji i zakresie działania Milicji Obywatelskiej.

§ 2. Funkcjonariusz Milicji Obywatelskiej uprawniony jest do użycia broni tylko w następujących przypadkach:

- 1) w obronie własnej oraz w celu odparcia bezpośredniego i gwałtownego zamachu na życie innej osoby,
- 2) przeciwko napastnikowi, który nie usłucha wezwania do natychmiastowego porzucenia broni, jeżeli zachowanie się napastnika wskazuje na bezpośrednie niebezpieczeństwo użycia przez niego broni,
- 3) przeciwko napastnikowi, który usiłuje przemocą odebrać broń funkcjonariuszowi Milicji Obywatelskiej i nie zaniecha tego mimo wezwania i ostrzeżenia,
- 4) dla zapobieżenia lub odparcia zamachu na urządzenie ważne dla interesów gospodarki narodowej lub służące obronie Państwa,
- 5) dla zapobieżenia lub odparcia zamachu na mienie społeczne o znacznej wartości,
- 6) w celu udaremnienia ucieczki sprawcy zamachu określonego w pkt 1, 2, 3, 4, 5,
- 7) w czasie pościgu za niebezpiecznym przestępcą, terrorystą, szpiegiem, dywersantem, zabójcą, podpalaczem, sprawcą napadu rabunkowego,
- 8) w razie gdy konwojowany niebezpieczny przestępca podjął nie budząc wątpliwości próbę ucieczki,
- 9) w celu udaremnienia nielegalnego przekroczenia granicy Państwa, jeżeli zachodzą warunki, w których organy ochrony granic uprawnione są do użycia broni w myśl obowiązujących przepisów o ochronie granic państwowych.

§ 3. 1. Przed użyciem broni należy wezwaniem: „Stój — Milicja, stój — bo strzelam” albo wezwaniem do innego określonego zachowania się, np. do zaniechania napaści, porzucenia broni albo zaniechania innej czynności, która w myśl przepisów § 2 uprawnia do użycia broni, zagrozić jej użyciem.

2. Jeżeli wezwanie okaże się bezskuteczne, należy oddać strzał ostrzegawczy w górę celem wynuszenia posłuchu.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do przypadków, w których wszelka zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla życia funkcjonariusza lub innej osoby bądź mogłaby udaremnić pościg i ujęcie niebezpiecznego przestępcy, bądź też groziłaby powszechnym niebezpieczeństwem dla życia ludzkiego lub dla mienia społecznego o znacznej wartości.

§ 4. W każdym przypadku użycia broni należy zmierzać wyłącznie do ujęcia osób, przeciwko którym broni użyto, przy jednoczesnym podjęciu wszelkich możliwych w danej sytuacji środków ostrożności przed narażeniem na niebezpieczeństwo życia lub zdrowia innych ludzi.

§ 5. Jeżeli skutek użycia broni nastąpiło zranienie człowieka, należy zranionemu udzielić pierwszej pomocy i zapewnić mu opiekę lekarską.

§ 6. 1. Funkcjonariusz Milicji Obywatelskiej obowiązany jest zawiadomić niezwłocznie swego przełożonego o każdym przypadku użycia broni.

2. Przełożony obowiązany jest w każdym przypadku użycia broni zbadać, czy użycie broni nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3. Przełożony zawiadomi niezwłocznie właściwego prokuratora o każdym przypadku użycia broni, w którego wyniku nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała człowieka, albo gdy użycie broni nastąpiło niezgodnie z przepisami rozporządzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: W. Wicha